

Wat doe je als je vleermuizen in huis hebt?

Er valt weinig te doen aan vleermuizen in huis. Wat je kunt doen, is een betere verblijfplaats voor de vleermuizen creëren en hopen dat ze verhuizen. Ook verblijven vleermuizen doorgaans niet het hele jaar in de spouwmuur, maar een gedeelte van het jaar. Als je vermoedt dat je vleermuizen in huis hebt kun je ervoor kiezen om te isoleren buiten de kraamperiode. Ieder voorjaar verzamelt een groepje vrouwtjes zich in de zogenaamde kraamkolonie. De vrouwtjes worden zwanger en baren een jong. Vervolgens zogen ze het jong een poosje, totdat deze mee kan vliegen. Zodra de jongen zelfstandig zijn valt de kolonie vanzelf uit elkaar. Doorgaans verblijven de vleermuizen in je spouwmuur, overstek of schoorsteen van april tot en met juli. Ook zijn er soms in de winter vleermuizen aanwezig.

Wat betekent het voor de spouwmuurisolatie?

Voordat je aan de slag gaat met de isolatie van de spouwmuur, is het dus belangrijk om te bepalen of je te maken hebt met vleermuizen. De initiatiefnemer is strikt genomen verantwoordelijk. Zodra er is vastgesteld dat het veilig is om te isoleren, kan de isolatiespecialist hiermee aan de slag.

Houd er dus rekening mee dat je planning wat kan verschuiven of dat je een paar maanden zal moeten wachten voor je de spouwmuur kan laten isoleren. Dat geeft ja natuurlijk wel de tijd om een erkende specialist te vinden met ervaring.

Rekening houden met vleermuizen bij na-isolatie

Ongeveer de helft van de Nederlandse soorten vleermuizen verblijft overdag in spouwmuren of in daken. Door bij na-isolatie rekening te houden met hun aanwezigheid voorkomt u dat vleermuizen worden gedood en bied je hen vervangende verblijfplaatsen aan.

Gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, tweekleurige vleermuis en meervleermuis zijn voor verblijfplaatsen sterk afhankelijk van spouwmuren en daken van gebouwen.

In Nederland zijn de buitenwanden van veel woningen opgebouwd als spouwmuur. Een spouwmuur bestaat uit twee muren met daartussen een luchtspouw met een breedte van 5,5 à 6cm, soms gedeeltelijk gevuld met steenwol. Bij daken is er een soortgelijke ruimte tussen de dakpannen en de dak betimmering.

Na-isoleren is één van de meest kosteneffectieve energiebesparende maatregelen bij bestaande woningen. Dit doet men door het aanbrengen van isolatieplaten of het inspuiten van isolatiemateriaal. Bij inspuiten wordt, via in de buitenmuur geboorde gaten, isolatiemateriaal de spouw ingeblazen.

Om de klimaatdoelstellingen te halen streeft Nederland ernaar om vanaf 2021 het aantal jaarlijks te isoleren woningen op te schalen naar 200.000 per jaar in

Impact op vleermuizen

Vleermuizen slapen overdag en reageren niet snel op dreigende werkzaamheden. Bij na-isolatie van de spouw of het dak kunnen op dat moment aanwezige dieren levend worden begraven of ingesloten, of raken ernstig verkleefd door lijmstoffen. De verblijfplaatsen zelf gaan (op grote schaal) verloren.

Na-isolatie kan eerst lokaal, en later ook landelijk een sterk negatief effect op vleermuizen hebben. Dit geldt niet alleen voor kwetsbare soorten als meervleermuis of laatvlieger, maar ook voor de algemeen voorkomende gewone dwergvleermuis.

Een vleermuisvrouwtje krijgt één jong per jaar. Wanneer kraamgroepen, of grote groepen overwinterende dieren worden gedood, duurt het decennia voordat herstel kan optreden.

Vleermuisvriendelijke na-isolatie

Omdat vleermuizen wettelijk beschermd zijn wordt van u verwacht dat u bij na-isolatie deze dieren geen schade toebrengt. De aanwezigheid van vleermuizen in een spouwmuur of dak is echter niet altijd direct zichtbaar. Hoe kun je dan toch vleermuisvriendelijk werken?

- Vraag bij uw gemeente na of er belangrijke verblijfplaatsen van vleermuizen in uw directe omgeving bekend zijn. Steeds meer gemeentes hebben een gemeentebreed beeld van de verblijfplaatsen van vleermuizen of werken daaraan. Vraag aan uw gemeente of zij u kunnen helpen om vleermuisvriendelijk te werken.
- Vraag de partij die voor u na-isoleert om dit vleermuisvriendelijk te doen.
- Ziet u kleine keuteltjes langs buitenmuren of op het terras, op vensterbanken, op ramen of op de zolder onder kieren in het dak? Dan kunnen dat vleermuiskeuteltjes zijn, afkomstig van (periodiek) in het gebouw verblijvende vleermuizen. Vleermuiskeuteltjes hebben ongeveer het formaat van hagelslag en vallen tussen je vingers als stof uit elkaar.
- Als er verblijfplaatsen van vleermuizen in de te na-isoleren woning aanwezig zijn dan moet dit verlies worden gecompenseerd. Uitgangspunt is het aanbieden van duurzame ingebouwde voorzieningen aan ten minste één zijde van het gebouw.
- Ook als er geen vleermuizen verblijven, is het bij na-isolatie of renovatie plaatsen van één of meerdere (inbouw-)vleermuiskasten gunstig voor de bescherming van vleermuizen.
- Bent u geen particulier en wilt u één of meerdere woningen gaan isoleren? Vraag dan een natuurtoets aan bij een ecologisch adviesbureau. Zij onderzoeken de aanwezigheid van vleermuizen in uw project en adviseren hoe u zo goed mogelijk rekening kunt met aanwezige vleermuizen. Voor meer informatie, kijk op www.netwerkgroenebureaus.nl. Na-isolatie en de wet
- Het is verboden vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te beschadigen of te vernielen, en om dieren opzettelijk te doden of te verwonden. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, dus ook als ze in een seizoen afwezig zijn.
- Wanneer van een geplande na-isolatie niet kan worden uitgesloten dat de wet wordt overtreden, mag deze niet zondermeer worden uitgevoerd.

Zie voor meer informatie: www.zoogdiervereniging.nl/wnb/sloop-bouw-en-renovatie